

Motion till riksdagen 2006/07:A223

av **Göran Lindblad (m)**

Informationscentrum för invandrare (ICI)

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ett informationscentrum för invandrare.

Motivering

Det finns ett svenskt ordspråk som lyder ”Ta seden dit du kommer”. Hur skall en invandrare förstå svenska seder om ingen förklarar för dem på deras eget språk?

Invandrare är inte en homogen grupp. Olika utbildningsnivåer resulterar ofta i olika nivåer av integrering. De som lär sig svenska på sfi har ofta inte tillräckliga kunskaper och motivation för att gå vidare. De som inte har vana eller kunskaper att själva kunna fördjupa sina kunskaper om samhället riskerar bristande social kompetens och utanförskap. Det resulterar i sin tur i svårigheter att få arbete och leder till långtidsarbetslöshet och bidragsberoende.

I dagens samhälle är det kunskap och kompetens som är inträdesbiljetten till arbetsmarknaden och språket är nyckeln. Men att lära sig språket ordentligt tar lång tid och i praktiken betyder det att invandrare kan aktivt delta i samhällets liv inte tidigare än efter två till fem år efter sin ankomst till landet. Det är alldeles oacceptabelt att så många människor lever i Sverige utan en värdig tillgång till allmän information och baskunskaper.

De som inte har tillräckliga språkkunskaper eller har bristande kunskaper i olika samhällsämnen och dessutom inte tror att de kan använda dessa kunskaper på arbetsmarknaden, är inte motiverade att lära sig. Kunskaper i svenska som räcker för vardagsliv och vissa arbetsuppgifter är inte tillräckliga för att förstå viktiga regler som gäller i samhället och på arbetsmarknaden. Informationen på det egna språket kan därför för många bli ett sätt att tillgodogöra sig viktigt information.

Fel! Okänt namn på

Rätten till information är grundläggande. Sverige kallas ofta och med rätta för ett informationssamhälle. Detta gäller dock inte informationen till invandrare. De som kommer till Sverige har fortfarande mycket få möjligheter att få information om landet på det egna språket. Enorma resurser satsas för översättning och tolkning. I princip varje enkel fråga behöver förklaras för dem som inte kan svenska. Att information för invandrare inte är centraliserad och att det inte finns institutioner som tar hand om den är mycket konstigt i informationssamhället Sverige.

Det görs många men inte samordnade försök av olika myndigheter och organisationer att förebygga detta problem genom översättning och framställning av informationsblad till många invandrades språk. Denna information har en bristfällig och decentraliserad distribution, och därför nås inte alla som behöver den.

Invandrare med begränsade kunskaper i svenska har mycket få möjligheter att förstå vad som händer i dagens samhälle. Även de som genomgått svensk-språkundervisning har svårt att förstå komplicerade texter. Resultaten från sfi visar att endast hälften av dem som genomgått utbildningen har uppnått godkänd nivå efter fyra år. Två av tio klarar endast enkel vardagssvenska och fyra av tio klarar inte ens att läsa en enkel tidningsartikel. De är i princip funktionella analfabeter.

Svenska för invandrare erbjuds till alla men motivationen har många gånger varit låg. Utbildningens primära syfte är i dag språkinläring. Den ger i allmänhet inte tillräckliga språkkunskaper för eleverna, så att de efter avslutad utbildning kan ta sig in på arbetsmarknaden. Dessutom är invandrare med bristande språkkunskaper utestängda från aktivt deltagande i stora delar av samhällslivet.

Ett centraliserat informationscentrum för invandrare skulle kunna hjälpa invandrare att få nödvändig info på det egna språket eller på lätt svenska för dem som lärt sig avancerad svenska. Informationscentrum för invandrare kan bli en samlingspunkt för all information som framställs för invandrare inklusive vissa yrkesinriktade kunskaper. Där skulle invandrare kunna få information om det svenska samhället, sina rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Att kunskaper i svenska språket skall vara ett normalt krav för erhållande av medborgarskap är alldeles rätt. I det borde också ingå grundläggande kunskaper om det svenska samhället som alla behöver ha. I USA, där test för medborgarskap är obligatoriskt, kan man avlägga examen på sitt eget språk om man är äldre än 60 år och i vissa andra fall. Det betyder att all info om landet finns tillgänglig på alla invandrades språk. Förr eller senare bestämmer sig den svenska regeringen och riksdagen för någon form av medborgarskapstest. Det kommer att bli nödvändigt att ha en möjlighet att förbereda sig inför testen även på flera andra språk än svenska.

Sammanfattningsvis skall ICI på många invandrades språk kunna tillhandahålla

Fel! Okänt namn på

- ? samhällskunskap
- ? aktuell info om Sverige
- ? yrkesvägledning
- ? kunskaper om möjlighet att själv söka info.

Stockholm den 26 oktober 2006

Göran Lindblad (m)